

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ศึกษากรณีเฉพาะผู้ใช้บริการห้องอ่านหนังสือศรีอักษรมหาวิทยาลัย
รามคำแหง วิทยาเขตหัวหมาก *

นาย ฌภคพล รอดจิตต์ **

คำสำคัญ : ข่าวสาร/การเมือง/การรับรู้/

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปีพ.ศ.2475 ประเทศไทยปกครองโดยระบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราชย์ คือ ระบอบการปกครองที่มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครองและมีสิทธิ์ขาดในการบริหาร
ประเทศในระบอบการปกครองนี้ กษัตริย์ก็คือกฎหมาย กล่าวคือที่มาของกฎหมายทั้งปวงอยู่ที่กษัตริย์
คำสั่ง ความต้องการต่างๆล้วนมีผลเป็นกฎหมายกษัตริย์มีอำนาจในการปกครองแผ่นดินและพลเมืองโดย
อิสระ ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้น ไม่มีรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใดๆที่จะอยู่เหนือกว่าคำสั่งขาด
ของกษัตริย์

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ศึกษากรณีเฉพาะผู้ใช้บริการห้องอ่านหนังสือศรีอักษรมหาวิทยาลัย
รามคำแหง วิทยาเขตหัวหมาก โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพรรัตน์ บุษปะศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

โครงการการจัดการงานสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปีพ.ศ.2475 ประเทศไทยปกครองโดยระบอบ
ประชาธิปไตยและก่อเกิดพระราชบัญญัติธรรมนูญชั่วคราว เมื่อวันที่24มิถุนายน พ.ศ.2475ซึ่งถือเป็น
รัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทยถึงแม้จะเป็นฉบับชั่วคราวก็ตาม ข้อความในรัฐธรรมนูญเริ่มต้น
มาตราที่ 1 ความว่า “อำนาจสูงสุดของประเทศนั้นเป็นของราษฎรทั้งหลาย รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว
จำกัดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์โดยยกเลิกพระราชอำนาจที่มีมาแต่โบราณ อาทิ พระราช
อำนาจในการยับยั้งกฎหมายการพระราชทานอภัยโทษ และพระราชสิทธิในการยืนยันผู้สืบราชสมบัติ
และรัชทายาทหรือจะกล่าวได้ว่ารัฐธรรมนูญดังกล่าวจำกัดอำนาจทั้งหมดของพระมหากษัตริย์โดยยังมีได้
ยกเลิกสถาบันพระมหากษัตริย์ไปเท่านั้น”

ปัจจุบันการปกครองของประเทศไทยอยู่ในระบอบเผด็จการทหารในพหุนัยซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติ และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารและเป็น

นายกรัฐมนตรี คสช.ออกประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาบางประเภท และกรณีฝ่าฝืนคำสั่ง คสช. (ประกาศที่37) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้ว ประเทศไทยปกครองระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญเป็นประชาธิปไตยระบบรัฐสภา ซึ่งมีพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเป็นประมุขแห่งรัฐและนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ส่วนฝ่ายตุลาการเป็นอิสระจากการถ่วงดุลอำนาจ ฝ่ายบริหารมีนายกรัฐมนตรีเป็นประมุขแห่งอำนาจ ฝ่ายนิติบัญญัติของไทยอยู่ในระบบสภาคู่ แบ่งออกเป็นวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายตุลาการมีศาลเป็นองค์กรบริหารอำนาจ

จากเนื้อหาข้างต้นพอสรุปได้ว่าระบอบการเมืองการปกครองของไทยล้วนเกิดจากการใช้อำนาจหลัก และประเทศจะขับเคลื่อนไปได้ก็ต้องให้อำนาจในการบริหารจัดการแต่การใช้อำนาจให้มีประสิทธิภาพต้องอยู่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งหลักธรรมาภิบาล คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่างๆให้เป็นไปในครรลองครองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดีด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1) เพื่อทราบถึงแนวคิดของนักศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตหัวหมาก ที่ใช้บริการห้องอ่านหนังสือศรีอักษร ต่อสถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันอย่างไร 2) เพื่อทราบว่านักศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตหัวหมาก ที่ใช้บริการห้องอ่านหนังสือศรีอักษร รับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากน้อยเพียงใด

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 อายุของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาอายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 มีการศึกษาระดับมัธยมตอนปลาย (ม.6) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ขณะที่กำลังศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เรียนคณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาเรียนคณะรัฐศาสตร์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 เรียนคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 เรียน

คณะนิติศาสตร์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และเรียนคณะอื่นๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมา คือ มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 อาชีพรับจ้าง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ที่ 15,001-200,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา มีรายได้ที่ 10,001-15,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 มีรายได้ที่ 20,001-25,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีรายได้ที่ 20,001-25,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 และมีรายได้ที่ 25,001 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน

ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.21$) รองลงมา คือ สื่อวิทยุ ($\bar{x} = 2.05$) สื่อเฉพาะกิจ ($\bar{x} = 2.02$) หนังสือพิมพ์ ($\bar{x} = 1.93$) คนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน ($\bar{x} = 1.87$) และนิตยสารเกี่ยวกับการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.81$) ตามลำดับ ด้านสื่อโทรทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ รายการข่าวประจำวัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.30$) รองลงมา คือ รายการถ่ายทอดสดการประชุมสภาหรืออภิปราย ($\bar{x} = 2.21$) รายการสนทนาเกี่ยวกับการเมือง และรายการสรุปข่าวประจำสัปดาห์ ($\bar{x} = 2.20$) และรายการวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 2.14$) ตามลำดับ ด้านสื่อวิทยุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ รายการข่าวประจำวัน และรายการสรุปข่าวประจำสัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.15$) รองลงมา คือ รายการถ่ายทอดการประชุมสภาหรืออภิปรายทางการเมือง ($\bar{x} = 2.02$) รายการสนทนาเกี่ยวกับการเมือง ($\bar{x} = 2.01$) และรายการวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.94$) ตามลำดับ ด้านหนังสือพิมพ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การ์ตูนการเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 1.97$) รองลงมา คือ คอลัมน์เกี่ยวกับการเมือง ($\bar{x} = 1.96$) และบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.87$) ตามลำดับ ด้านนิตยสารเกี่ยวกับการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ บทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 1.88$) รองลงมา คือ คอลัมน์เกี่ยวกับการเมือง ($\bar{x} = 1.80$) และการ์ตูนการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.76$) ตามลำดับ ด้านคนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ สนทนา วิพากษ์ วิจาร์ณพรรคการเมืองหรือนักการเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 1.93$) รองลงมา คือ สนทนาเกี่ยวกับปัญหาสังคมต่างๆ ($\bar{x} = 1.89$) การแจ้งข่าวสารทางการเมืองจากหัวหน้างานหรือบริษัท ($\bar{x} = 1.88$) และสนทนาเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.80$) ตามลำดับ ด้านสื่อเฉพาะกิจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การเดินรณรงค์เกี่ยวกับการเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 2.13$) รองลงมา คือ หุ่นจำลองทางการเมือง ($\bar{x} = 2.08$) ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเมือง ($\bar{x} = 2.06$) นิทรรศการทางการเมือง ($\bar{x} = 1.98$) สติกเกอร์เกี่ยวกับการเมือง ($\bar{x} = 1.96$) และขบวนแห่หรือรถกระจายเสียงประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 1.93$) ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig.} = 0.463$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig.} = 0.174$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนแตกต่างกันในด้านนิตยสารเกี่ยวกับการเมือง ($\text{Sig.} = 0.019$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีคณะต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig.} = 0.224$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีคณะต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนแตกต่างกันในด้านสื่อวิทยุ ($\text{Sig.} = 0.003$) และหนังสือพิมพ์ ($\text{Sig.} = 0.003$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนโดยรวมแตกต่างกัน ($\text{Sig.} = 0.005$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนแตกต่างกันในด้านสื่อโทรทัศน์ ($\text{Sig.} = 0.002$) และนิตยสารเกี่ยวกับการเมือง ($\text{Sig.} = 0.041$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{Sig.} = 0.062$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ศึกษากรณีเฉพาะผู้ใช้บริการห้องอ่านหนังสือศรีอักษรมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตหัวหมาก มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อวิทยุ สื่อเฉพาะกิจ หนังสือพิมพ์ คนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน และ นิตยสารเกี่ยวกับการเมือง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรวิไล สีแพรวไพล, 2549 ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสารและความเข้าใจทางการเมืองของข้าราชการรัฐสภา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารของข้าราชการรัฐสภา เพื่อศึกษาระดับความรู้ข่าวสารด้านการเมืองของข้าราชการรัฐสภา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา จากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่มีตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกลุ่มงานขึ้นไป จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบทดสอบสำหรับกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ t-test F-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Scheffe) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระดับสูงเห็นว่าการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทางสื่อมวลชนเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีประโยชน์และน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ และนิตยสารตามลำดับและพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางสื่อบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเห็นว่า เพื่อนร่วมงานเป็นสื่อบุคคลกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข่าวสารมากที่สุด และมีประโยชน์สูงสุด แต่เห็นว่าการรับรู้ข่าวสารจากผู้บังคับบัญชาเป็นข่าวสารที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอัตราเงินเดือนที่แตกต่างกัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้ข่าวสารและความเข้าใจทางการเมืองอยู่ในระดับที่แตกต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน และทางสื่อบุคคลที่ต่างกันจะมีระดับการรับรู้ข่าวสารและความเข้าใจทางการเมืองโดยรวมในระดับที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอแนะนำเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. จากข้อมูลการศึกษาที่แสดงถึงแหล่งข้อมูลในเขตพื้นที่เท่านั้น ดังนั้นผู้ศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มเติมและขยายขอบเขตในการวิจัยออกไปสู่เขตพื้นที่ระดับจังหวัดและระดับภูมิภาคมากยิ่งขึ้นอันจะทำให้ทราบถึงแนวทางการความต้องการและการวางแผนเชิงรุกต่อไป

2. ควรใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) โดยเป็นการวิจัยในแนวทางแบบผสมผสานวิธี โดยการผสมวิธีคิดและระเบียบวิธีเชิงปริมาณและคุณภาพเข้าด้วยกัน ใช้การสังเกตกิจกรรม การร่วมกิจกรรมในพื้นที่ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะๆ และการศึกษาตามสภาพจริงอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

เกศสุตา วุฒิ. (2553). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย.

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กิตติคุณ บุญเชื้อ. (2548). การศึกษาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของพนักงาน

บริษัทแอลทีไอซีจำกัด. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะรัฐศาสตร์

ชนิษฐา เพชรายุทธ. (2552). สื่อกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล

นครเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยแม่โจ้, คณะศิลปศาสตร์

ดารา ทีปะपाल. (2541). การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์.

ปรมะ สตะเวทิน. (2538). หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ภาพพิมพ์.

นิลุบล ใจอ่อนนุ่ม. (2543). การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภา ประดิษฐ์ผลพาณิชย์. (2545). การรับรู้ทางการเมืองเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักการเมืองใน

ทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิรัช ลภีรัตนกุล. (2540). การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์ (พิมพ์ครั้งที่8). กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พฤติสาณ ชุมพล, ม.ร.ว. (2535). ระบบการเมือง (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพมหานคร : โรง

พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร เขยประทับ. (2525). การสื่อสารและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ครั้งที่2 โรง

พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุมพล หนิมพานิช. (2532). การจัดการทางการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กิ่งแก้ว.

ชำนาญ มีนิยม. (2543). กระบวนการรับรู้ทางการเมืองเรื่องสมาชิกวุฒิสภาของนิสิตระดับ

ปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่4 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คณะ
สังคมศาสตร์.

ทฐพร ผิวงาม. (2539). การรับรู้ทางการเมืองของนักเรียนในโรงเรียนชั้นนำในกรุงเทพมหานคร

: ศึกษากรณีเหตุการณ์รัฐประหารของคณะรสช. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ศรีจันทร์ เสริมเลิศอารีย์. (2544). การโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการ

กรุงเทพ ศึกษากรณีเลือกตั้งวันที่23กรกฎาคม2543. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อรวิลี สีแพรวไพล. (2549). การรับรู้ข่าวสารและความเข้าใจทางการเมืองของข้าราชการรัฐสภา.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ท.

ศรีรัตน์ พุ่มเรืองศักดิ์. (2549). วาทกรรมการเมืองที่ปรากฏบนปกนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์.

วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.